

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”



ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ
У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ”

Харків
2012

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”

Електронна копія

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ
У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ”

галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”,
спеціальність 8.03040101 “Правознавство”

*Затверджено вченою радою університету
(протокол № 2 від 16.10.2012 р.)*

Харків
2012

Програма навчальної дисципліни “Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності” (галузь знань 0304 “Право”, освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”, спеціальність 8.03040101 “Правознавство”) / уклад.: В. Ю. Шепітько, О. В. Курман, А. Д. Марушев. – Х.: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2012. – 12 с.

У к л а д а ч і: В. Ю. Шепітько,
О. В. Курман,
А. Д. Марушев

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № 8 від 17.10.2012 р.)*

1. В С Т У П

Становлення ринкової економіки супроводжується також і негативними явищами, пов'язаними з криміналізацією банківської та кредитно-фінансової систем, зовнішньоекономічної діяльності. Така ситуація вимагає спеціальної підготовки студентів – майбутніх працівників правоохоронних органів щодо оволодіння методиками розслідування окремих видів злочинів.

Навчальна дисципліна “Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності” дає практичні рекомендації стосовно організації розслідування, особливостей проведення слідчих та інших процесуальних дій, взаємовідносин слідчого з контролюючими органами і спеціалістами, а також із судово-експертними установами.

Дана дисципліна охоплює різні сторони зловживання державною та економічною владою, посягань на порядок управління фінансово-господарською діяльністю, що завдає значної шкоди економічній безпеці країни, матеріальним та моральним інтересам держави, більшості суб'єктів господарювання та громадян.

Виявлення і розкриття таких правопорушень потребує не тільки юридичних знань та навичок у сфері криміналістики, а й спеціальних знань у різних галузях економіки (оподаткуванні, ціноутворенні, кредитуванні, зовнішньоекономічній діяльності тощо), організації бухгалтерського та податкового обліку, досвіду контрольно-ревізійної роботи.

Вивчаючи дисципліну, студент має засвоїти суть окремих методик розслідування, зміст основних понять і категорій; особливості планування та розслідування господарських злочинів.

У результаті вивчення дисципліни студенти п о в и н н і:

з н а т и:

– типові елементи криміналістичних характеристик окремих видів злочинів у сфері господарської діяльності та кореляційні зв'язки між ними;

- обставини, що підлягають з'ясуванню при розслідуванні конкретного виду злочинів;
- типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програми дій слідчого щодо їх вирішення;
- особливості тактики проведення окремих слідчих дій;
- можливості судових експертиз, які є типовими при розслідуванні даних видів злочинів;

у м і т и:

- визначати напрямки розслідування конкретного злочину;
- висувати версії та планувати розслідування виходячи зі слідчої ситуації;
- кваліфіковано призначати й організовувати проведення допитів, обшуків та інших слідчих дій, всебічно оцінювати їх результати для наступного використання як доказів;
- виділяти на основі вихідної інформації ключові документи, які вимагають першочергової перевірки та дослідження;
- застосовувати тактичні операції залежно від слідчої ситуації, цілей та завдань розслідування.

2. З М І С Т

I. Загальні положення розслідування злочинів у сфері господарської діяльності

Сутність, криміналістична класифікація і характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. Особливості розгляду матеріалів та порушення кримінальних справ при розслідуванні даних видів злочинів.

Завдання та типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування. Взаємодія слідчих, оперативно-розшукових та контролюючих органів у процесі розкриття і розслідування господарських злочинів. Види та форми взаємодії. Планування та організація розслідування. Система типових слідчих версій. Система типових тактичних операцій. Діяльність слідчого з відшкодування матеріальних збитків, що заподіяні злочином. Профілактичні дії слідчого.

II. Розслідування легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом

Поняття і сутність легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Криміналістична характеристика легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Обставини, що підлягають з'ясуванню. Виявлення ознак злочину. Особливості порушення кримінальних справ. Типові слідчі ситуації. Слідчі версії і планування розслідування. Початкові слідчі, організаційні та оперативно-розшукові дії. Система тактичних операцій. Особливості тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Використання спеціальних знань при розслідуванні. Система судових експертиз. Взаємодія правоохоронних та інших органів у протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

III. Розслідування ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)

Поняття і криміналістична характеристика ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів).

Обставини, що підлягають з'ясуванню. Виявлення ознак злочину. Особливості порушення кримінальних справ. Типові слідчі ситуації. Слідчі версії і планування розслідування. Початкові слідчі, організаційні та оперативно-розшукові дії. Особливості тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Система тактичних операцій. Використання спеціальних знань при розслідуванні. Система судових експертиз. Профілактичні дії слідчого.

IV. Розслідування злочинів у сфері виконання бюджету

Поняття і криміналістична класифікація злочинів, що вчиняються у сфері виконання бюджету. Криміналістична характеристика злочинів у сфері виконання бюджету.

Обставини, що підлягають з'ясуванню. Виявлення ознак злочину. Особливості порушення кримінальних справ. Типові слідчі ситуації. Слідчі версії і планування розслідування. Початкові слідчі, організаційні та оперативно-розшукові дії. Особливості тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Система тактичних операцій. Використання спеціальних знань при розслідуванні. Взаємодія слідчих і контролюючих органів у процесі розслідування. Система судових експертиз. Профілактичні дії слідчого.

V. Розслідування виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї

Поняття і криміналістична характеристика виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення

в Україну з метою збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї.

Обставини, що підлягають з'ясуванню. Виявлення ознак злочину. Особливості порушення кримінальних справ. Типові слідчі ситуації. Слідчі версії і планування розслідування. Початкові слідчі, організаційні та оперативно-розшукові дії. Особливості тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Система тактичних операцій. Використання спеціальних знань при розслідуванні. Взаємодія слідчих і контролюючих органів у процесі розслідування. Система судових експертиз. Профілактичні дії слідчого.

VI. Розслідування фіктивного підприємництва

Поняття і криміналістична характеристика фіктивного підприємництва.

Обставини, що підлягають з'ясуванню. Виявлення ознак злочину. Особливості порушення кримінальних справ. Типові слідчі ситуації. Слідчі версії і планування розслідування. Початкові слідчі, організаційні та оперативно-розшукові дії. Система тактичних операцій. Особливості тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Використання спеціальних знань при розслідуванні. Система судових експертиз. Профілактичні дії слідчого.

VII. Розслідування доведення до банкрутства. Розслідування контрабанди

Поняття і криміналістична характеристика доведення до банкрутства.

Обставини, що підлягають з'ясуванню. Виявлення ознак злочину. Особливості порушення кримінальних справ. Типові слідчі ситуації. Слідчі версії і планування розслідування. Початкові слідчі, організаційні та оперативно-розшукові дії. Система тактичних операцій. Особливості тактики проведення окремих

слідчих (розшукових) дій. Використання спеціальних знань при розслідуванні. Система судових експертиз. Профілактичні дії слідчого.

Поняття і криміналістична характеристика контрабанди. Обставини, що підлягають з'ясуванню. Криміналістичні ознаки контрабанди та особливості їх виявлення. Типові слідчі ситуації. Слідчі версії і планування розслідування. Початкові слідчі, організаційні та оперативно-розшукові дії. Особливості тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Система тактичних операцій. Використання спеціальних знань. Типові судові експертизи. Профілактичні дії слідчого.

VIII. Розслідування шахрайства з фінансовими ресурсами

Поняття і криміналістична характеристика шахрайства з фінансовими ресурсами.

Обставини, що підлягають з'ясуванню. Виявлення ознак злочину. Особливості порушення кримінальних справ. Типові слідчі ситуації. Слідчі версії і планування розслідування. Початкові слідчі, організаційні та оперативно-розшукові дії. Система тактичних операцій. Особливості тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Використання спеціальних знань при розслідуванні. Система судових експертиз. Профілактичні дії слідчого.

IX. Розслідування незаконного збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю

Поняття і криміналістична характеристика незаконного збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю

Обставини, що підлягають з'ясуванню. Виявлення ознак злочину. Особливості порушення кримінальних справ. Типові

слідчі ситуації. Слідчі версії і планування розслідування. Початкові слідчі, організаційні та оперативно-розшукові дії. Система тактичних операцій. Особливості тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Використання спеціальних знань при розслідуванні. Система судових експертиз. Профілактичні дії слідчого.

Х. Розслідування незаконної приватизації державного, комунального майна

Поняття і криміналістична характеристика незаконної приватизації державного, комунального майна.

Обставини, що підлягають з'ясуванню. Виявлення ознак злочину. Особливості порушення кримінальних справ. Типові слідчі ситуації. Слідчі версії і планування розслідування. Початкові слідчі, організаційні та оперативно-розшукові дії. Система тактичних операцій. Особливості тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Використання спеціальних знань при розслідуванні. Система судових експертиз. Профілактичні дії слідчого.

3. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Білоус В. В. Фіктивне підприємництво (криміналістична характеристика та програма розслідування): довідник слідчого / В. В. Білоус, В. Ю. Шепітько. – Х.: Одіссей, 2007. – 184 с.

Журавель В. А. Криміналістичні методики: сучасні наукові концепції: моногр. / В. А. Журавель. – Х.: Апостіль, 2012. – 304 с.

Журавель В. А. Розслідування легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: наук.-практ. посіб. / В. А. Журавель. – Х.: Одіссей. – 312 с.

Журавлев С. Ю. Расследование криминальных банкротств: науч.-практ. пособие / С. Ю. Журавлев, Д. А. Муратов. – М.: Юрлитинформ, 2006. – 208 с.

Керівництво з розслідування злочинів: наук.-практ. посіб. / за ред. В. Ю. Шепітька. – Х.: Одіссей, 2010. – 960 с.

Криміналістика: підруч. / за ред. В.Ю. Шепітька; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – 4-те вид., переробл. і доповн. – Х.: Право, 2008. – 464 с.

Криміналістична профілактика економічних злочинів: наук.-практ. посіб. / за ред. В.А. Журавля. – Х.: Харків юрид., 2006. – 236 с.

Настільна книга слідчого / В. Ю. Шепітько [та ін.]. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: Ін Юре, 2011. – 736 с.

Полях А. М. Криміналістична характеристика та основи розслідування контрабанди наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів / А. М. Полях. – Х.: Право, 2010. – 160 с.

Расследование преступлений, совершаемых в сфере экономической деятельности: учеб. пособие / под. ред. Е. П. Фирсова. – М.: Юрлитинформ, 2005. – 288 с.

Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності: окремі криміналістичні методики: моногр. / за ред. В. Ю. Шепітька. – Х.: Право, 2006. – 624 с.

Сербин И. С. Криминалистическое обеспечение защиты коммерческой тайны / И. С. Сербин. – М.: Юрлитинформ. – 2008. – 152 с.

Чернявський С.С. Злочини у сфері банківського кредитування (проблеми розслідування та попередження): навч. посіб. / С. С. Чернявський. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 264 с.

Шевчук В. М. Методика розслідування контрабанди: проблеми теорії та практики: моногр. / В. М. Шевчук. – Х.: Гриф, 2003. – 280 с.

Шепітько В. Ю. Криміналістика: підруч. для студ. вищих навч. закл. / В. Ю. Шепітько; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – К.: Ін Юре, 2010. – 462 с.

Шепітько В. Ю. Криміналістика: курс лекцій / В. Ю. Шепітько. – 4-е изд. – Х.: Одиссей, 2011. – 368 с.

Щур Б. В. Теоретичні основи формування та застосування криміналістичних методик: моногр. / Б. В. Щур. – Х.: Харків юрид., 2010. – 320 с.

Навчальне видання

Електронна копія

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ
У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ”

галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”,
спеціальність 8.03040101 “Правознавство”

У к л а д а ч і: ШЕПТЬКО Валерій Юрійович,
КУРМАН Олександр Васильович,
МАРУШЕВ Анатолій Дмитрович

Відповідальний за випуск *В. Ю. Шепітько*

Редактор *В. В. Арнаутова*
Комп’ютерна верстка *А. В. Старжинської*

План 2012

Підп. до друку 06.11.2012. Формат 60x84^{1/16}. Папір офсетний.
Друк: ризограф. Ум. друк. арк. 0,75. Облік.-вид. арк. 0,32. Вид. № 205.
Тираж 100 прим. Зам. № 4508. Ціна договірна.

Редакційно-видавничий відділ
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.

Друкарня
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.